

Asia: VN/14302/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta uudeksi ilmastolaiksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleisiä huomioita esityksestä

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan esityksen tavoitteena on hillitä ilmastonmuutosta ja edistää siihen sopeutumista, jotta Suomi saavuttaa hiilineutraaliustavoitteen vuonna 2035 ja sen jälkeen hiilinegatiivisuuden. Ilmastomuutokseen sopeutuminen esitetään otettavaksi uuteen lakiin voimassa olevaa ilmastolakia laajemmin mm. lain 2 §:n tavoitteissa (ilmastokestävyys) ja kansallisen sopeutumis-suunnitelman laajentuneina sisältövaatimuksina (10 §). Väylävirasto kannattaa uudistuksia ja näkee uuden lain vahvistavan myös väylänpidon sopeutumistoimia, joilla pyritään mukautumaan ja varautumaan muuttuvaan ilmastoon.

Väylänpidon ja infran päästövähennystoimet ovat Väylävirastolle tärkeimmät osa-alueet, joilla se voi edistää esitetyn lain tavoitteiden toteutumista. Lisäksi Väylävirasto voi tehtäviensä puitteissa tukea myös liikenteen päästövähennysten toteutumista liikennejärjestelmän, väyläverkon suunnittelun ja käytön/ohjauksen keinoin sekä tukemalla väylänpidon keinoin siirtymää kestäviin kulku- ja kuljetusmuotoihin.

Hiilineutraaliustavoite ja päästövähennystavoitteet (2 §)

-

Valtion viranomaisen ja kunnallisen viranomaisen edistämismuutokset (5 §)

-

Suunnittelujärjestelmä, erityisesti uusi maankäyttösektorin suunnitelma (7–13 §)

-

Ilmastopolitiikan seuranta ja ilmastovuosikertomus (15–18 §)

-

Saamelaiskulttuurin edistäminen, saamelainen ilmastoneuvosto (mm. 14 §, 21 §)

-

Suomen ilmastopaneeli (20 §)

-

Muutoksenhaku (22 §)

-

Esityksen vaikutukset

Väylävirasto arvioi, että ilmastolain uudistus tulee todennäköisesti edellyttämään virastossa jossain määrin nykyistä enemmän resursseja ja osaamisen kehittämistä mm. suunnittelujärjestelmän muutosten ja viranomaisten edistämisvelvoitteen laajentumisen sekä mahdollisesti lisääntyvän päästöjen sopeutustoimien seurannan ja raportoinnin vuoksi.

Väylävirasto kiinnittää vielä yleisemmin huomiota siihen, että ilmastolain mukaiseen raportointiin, toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen sekä toimeenpanon varmistamiseen tulee varata riittävät resurssit sekä ilmastomuutoksen hillinnän että sopeutumisen osalta. Myös eri toimialojen yhteistyön kehittämiseen tulee kiinnittää huomiota ja varata resursseja, ja varmistaa että lain edellyttämät toimenpiteet ja viranomaisvastuut on selkeästi määritetty.

Muita huomioita

-

Kuistio Laura

Luntinen Marita
Väylävirasto